

KESKENY ÚT

A CSÖMÖRI KATOLIKUS KÖZÖSSÉG IDŐSZAKOS LAPJA

2016. október
III. évfolyam
3. szám
a Szeretetláng
utódaként

A közös istentisztelet új arca

Kedves Testvérek, nem győzöm eleget ismételgetni, hogy a kereszténység lényege: egység Krisztussal. Azonban a vele való közösségünk elszakíthatatlan attól, hogy a benne hívők egy test, egy lélek legyenek. Egyszerűbben fogalmazva: egy nagy, szerető családdá legyünk. Persze könnyű beszélni erről, de a megvalósításához igazi lelki áldozatra van szükség. Ez az áldozat sok mindent jelent, a másik elfogadását, saját nézeteim újragondolását, sok esetben annak megváltoztatását stb. de mindezekén túl a legfontosabb így hangzik: a keresztény közösség szívvel lélekkel együtt imádkozik.

E bevezetés után mondandóm közepébe vágok. Jézus „élete végéig arról tanúskodott, hogy imádság élteti messiási szolgálatát és húsvéti életáldozatát”. Ennek előzménye persze abban keresendő, hogy az „Isten Fia magára vette emberi természetünket, és földi számkivetettek között fölcsendítette azt a himnusz, amely az örök hazában öröktől fogva zeng”. Következésképp, csak akkor lehetünk vele közösségben, ha vele együtt imádkozunk az Atyához.

A keresztények közösségi együttlétének csúcsa és forrása a szentmise. Itt mindnyájan Krisztus imájába és cselekedetbe kapcsolódunk be: egy kenyérből részesedünk, és így egy testté – egy kenyérré – leszünk. „Magát az eukarisztikus ünnepelt viszont igen jól készíti elő a szolozsma (...) Az Egyház a szolozsmában Istennek ajánlva dicséretét... megízlelteti velünk a mennyei istendicséretet (...) Ha tehát a hívők a szolozsmára szólítva összegyűlnek, és együtt dobnak a szívük, együtt zeng az ajkuk, akkor láthatóvá teszik a Krisztus misztériumát ünneplő Egyházat”. Az Egyház hivatalos rendelkezése külön kiemeli, hogy az „eukarisztikus áldozatnak mintegy szükséges kiegészítője legyen” a közösségben végzett szolozsma. „A világi hívők... végezzék a szolozsma egy részét összejöveteleik alkalmával... Szükséges ugyanis, hogy mindenekelőtt a liturgia keretében tanulják meg lélekben és igazságban imádni Istent.”

Szilárd meggyőződése, hogy akárhány közösséget, csoportot hozunk létre, ha mindez nem a liturgiából, a közös imádságból fakad, akkor nem Isten országát, hanem saját elképzeléseinket öntjük formába, és valósítjuk meg. Éppen ezért életbe vágó szükségünk van arra, hogy közösen, a liturgia (istentisztelet) keretében együtt imádkozzunk. Ennek egyik formája a szentmise előtt, illetve a szentmisében való közös szolozsmázás.

Tudom, mindenki ragaszkodik a már jól megszokott dolgokhoz, éppen ezért nehéz bármiféle újat bevezetni. Rögvest záporoznak a kérdések: minek ez, miért nem jó úgy, ahogy eddig volt stb. De kérdezem én, miért nem lavórban fürdünk, minek veszünk jó minőségű telefont, tévét? Mert igényesek vagyunk. Mindig a lehető legjobbra tartunk igényt. Ha ez igaz, akkor miért ne lehetnénk igényesek az

Istennel való kapcsolatunkban is? Miért csak a világ dolgai-ból kívánjuk a legjobbakat, az Egyház által kínált kincsekből pedig csak azokat, amiket néha már a „megszokás rabjaként” használunk. Jézus földi életében soha nem imádkozta azokat az imádságokat, amiket mi rutinosan mondunk, azonban Józseffel és az édesanyjával, Máriával naponta énekelve imádkozta a zsoltárokat. Ezért joggal mondhatjuk, hogy a szolozsmát már csak azért is végeznünk kell, hogy „Krisztus imádsága megszakítás nélkül megmaradjon az Egyházban”. Nos, erre a Szentlélektől ihletett imádságra hívlek és várlak benneteket. Különösen is kérem azokat, akik nemcsak szeretnek, de jól is tudnak énekelni, hogy jöjjenek, és kapcsolódjanak be ezekbe a liturgikus imádságokba. Ha szépen megtanuljuk – amihez természetesen némi idő kell –, akkor majd meglátjátok mire képes a hívő imádság: valóban egy szív, egy lélek leszünk. Vágyva vágyom, hogy ez végre beteljesedjék.

(Csömörön szerdán és pénteken a szentmisében, a többi napon a szentmise előtt ½ órával. /Kalocsai Ágnes)

Görbe József atya

2016. szeptember 4-én

Ferenc pápa szentté avatta

Teréz anyát

Teréz anya:

A legszebb a világon

A legszebb nap? A ma.

A legnagyobb akadály? A félelem.

A legkönnyebb? Tévedni.

Minden rossz gyökere? Az egoizmus, az önzés.

A legszebb szórakozás? A munka.

A legveszedelmesebb vereség? A bátorság hiánya.

A legjobb tanítók? A gyermekek.

A legszükségesebb szükségesség? Önmagamát ajánlódzkodni.

Mi boldogít a legteljesebben? A másik embernek hasznára lenni.

A legveszedelmesebb hiba? A rossz kedélyállapot.

A legközönségesebb érzés? A bosszú és a gyűlölet.

A legszebb ajándék? A megértés, az együttérzés.

A nélkülözhetetlen? Az otthon, a valahová tartozás.

A jóleső érzés? A belső béke.

A legjobb megoldás? Az optimizmus.

A legnagyobb megelégedettség? Az elvégzett kötelesség.

A legnagyobb erő a világban? A hit.

A legfontosabb emberek? A szülők.

A legszebb a világon? A SZERETET.

JELENIDŐ

Családtábor Balatonlellén

Idén harmadszor rendezte meg négynapos balatoni családtáborát a kistarcsai és a csömöri egyházközség július 28–31 között. A szervezés oroszlánrészét a kistarcsaiak vállalták, de a részvételben idén már mi is „jeleskedtünk”, a 115 táborozóból 36 fő volt csömöri.

Legtöbben még zuhogó esőben indultunk le a Balatonra csütörtök délelőtt vagy kora délután. Ám mire leértünk, már sütött a nap, és egészen vasárnapig gyönyörű, meleg nyári idő volt, 26 fokos vízű Balatonnal. Bizonyára ennek is része volt abban, hogy mindenki jól érezte magát, de segített a szervezők által nagy gonddal és odafigyeléssel összeállított program, amely nemcsak testi, de lelki épülésünket is szolgálta.

Reggel mindig zsolozsmával kezdtük a napot, amelyet játékos torna követett. Ebbe már a gyerekek is bekapcsolódtak – 60 gyermek volt a táborozók között. A reggeli után mindenki választhatott a gazdag programkínálatból: vetélkedők, kézműves foglalkozások, foci, tollaslabda, pingpong, röplabda, fürdés stb. A felnőtteknél a röplabda, a gyermekeknél a kézműves foglalkozások aratták a legnagyobb sikert, és persze a fürdőzés. Délután is legtöbben fürödni mentünk a nagy meleg miatt.

Este a vacsorát ismét zsolozsma követte, s mivel Ferenc pápa 2016-ot az irgalmasság évének nevezte ki, a pénteki közös elmélkedés-beszélgetés témája az irgalmasság volt Görbe atya irányításával. Plébánosunkat sajnos szombat reggeltől hazaszóltotta a hivatalt kötelesség, de nem maradt nyájunk pásztor nélkül. Szinte egyenest Rómából érkezett a táborba *Halász Péter* káplán, Péter atya. A szombat esti zsolozsma után folytatódott az elmélkedés az irgalmasságról akolitusunk, *Huszár Attila* vezetésével. Miden este táborúzzal, közös énekléssel zártuk a napot. A zsúfolt programba még egy borkóstolót is beiktattak a szervezők. Elmeheztünk egy boglári pincészetbe, ahol a rengeteg szünyog alkalmatlankodásának dacára nagyon vidám másfél órát töltöttünk el. Vasárnap délelőtt „kölcsonkaptuk” egy órára a balatonboglári templomot, ahol a szentmisét Péter atya celebrálta.

A szokás szerinti nagyon finom ebéd elfogyasztása után indultunk haza. Lehetőség volt arra is, ha valakinek még volt ideje, hogy egy nappal meghosszabbítsa pihenését a táborban.

Ezúton is köszönetet mondunk Gödöllő Önkormányzatának, hogy lehetőséget adott üdülőjében a tábor megvalósítására. Köszönet még *Méhes Zsuzsának* és családjának a tábor megszervezéséért, *Lauer Tamásnak* a zsolozsmák megtartásáért, *Deák Csabának* a mise és a táborúzz mellett éneklés gitárkíséretéért és mindenkinek, aki munkájával hozzájárult, hogy eltölthessünk egymással szeretetben, vidámságban néhány napot, és hitünkben megerősödve folytathassuk mindennapi életünket, munkánkat.

Marosi Éva

Hurrá! Nyaralunk! Tanulunk!

Erika néniék idén nyáron ismét megszervezték a balatoni hittantáborát, ezúttal Balatonszepezden. Mivel a tavalyi tábor nagyon jól sikerült, ez is jónak ígérkezett. Mindenki nagy bőrvendéggel érkezett a kijelölt találkozóhelyre, a csömöri katolikus templomhoz. Innen bérelt busszal utaztunk egészen Szepezdig. Gyorsan megérkeztünk szálláshelyünkre, ahol lepakoltunk, és kezdődött is a tábor! Megnéztük a helyi nevezetességeket: a Sebestyén-kastélyt és a római katolikus Fogadalmi templomot. Sokat fürödtünk a Balatonban, túrázni is voltunk a szepezdi hegyen, és a Hegyestű geológiai bemutatóhelyre is ellátogattunk. A táborban kézműves foglalkozásokat is szerveztek a táborvezetők, nekem legjobban a pólófestés tetszett. Esténként gitáros éneklés volt, és nem maradt el a pillecukor-sütögetés sem. Szerintem ez a hittan tábor is nagyon jól sikerült. Aki teheti, jövőre jöjjön el!

Bánszki Viktor

Tábori élmény

Ismét eljött a nyár, és vele együtt a hittantábor. Az első napon ismerkedtünk és jót játszottunk. A többi napon mindig volt kézműves foglalkozás is: magos díszüveget, gyertyát, gyertyatartót, háromszögdísz készítettünk.

Voltunk uszodában is, ahol nagyon jól éreztük magunkat. Többször jártunk a Bulgárkertben, ahol nagyokat játszottunk. Reggelente csapatokba rendeződve feladatokat oldottunk meg segítőink vezetésével, akik nagyon aranyosak voltak. Finom ebédünkről a Zöldfa étterem gondoskodott. A tábor misével zárult, ahol oklevelekkel jutalmaztak minket. Táborvezetőnk, Erika néni, mindig türelmes, kedves és szeretetteljes volt velünk.

Köszönöm, hogy részese lehettem ennek a tábornak, és már most várom a következőt.

Pál Lili

1 Úton zarándoklat
Máriabesnyőre

Ez a zarándokút a Közép-Európán átívelő kereszt alakú Mária Út kelet–nyugati ágán halad, mely Máriacelltől Csíksomlyóig ér. Hossza közel 1400 km. A zarándoklat augusztus 27-én az Erdő Péter bíboros úr által meghirdetett célért, a gyermekáldásért indult el minden hazai szakaszon, egy időben. A környékről Rákosszentmihály, Mátyásföld, Árpádföld, Csömör, Kistarcsa és Kerepes csatlakozott a zarándoklathoz, melynek úti célja a máriabesnyői Nagyboldogasszony-bazilika volt.

Csömörön harangszóval fogadtuk az ideérkező csoportot, és a templomban együtt imádkoztunk, hogy a ránk bízott küldetést tudjuk teljesíteni. – A zarándoklat nem túra, vagy kirándulás, hanem egy szent elhatározás. – Célja fáradságunk felajánlásával a hitben való megerősödés, hogy visszatérve készek legyünk a szeretet gyakorlására családjainkban és egyházközségünkben egyaránt. Napjaink Európájában bőven van miért imádkoznunk. A plébánián szeretetvendégségben részesítettük a hozzánk érkező zarándokokat, majd közösen útra kelve sok testvérünk kérését vittük a magunkéval együtt. A keresztúti ájtatosság után Mária-énekek kíséretében haladtunk Kistarcsára, majd Kerepesre, ahol üdítővel, süteménnyel, kávéval vártak. *Görbe József* atya áldása után *Franka Tibor* polgármester úr köszöntött minket nagy szeretettel és vendéglátással. A Mária Út a Gödöllői-dombság erőt próbáló ösvényein vezet át, ahol a fáradságtól meggyötört zarándok átélheti a Jézus Krisztus kereszthordozását megközelítő élményt. Este negyed hatra értünk Máriabesnyőre a székykapuhoz, utolsó keresztúti állomásunkhoz, hogy részt vegyünk a szent napot záró szertartáson. Ott csodás meglepetés ért minket, mert *Simon G. Balázs* atya celebrálta a misét, aki József atyánk mellett közel fél évig szolgált diakónusként pappá szentelése előtt. Homíliájában kifejtette, hogy Isten hívásának eleget téve zarándokútunkon, minden lépésünkkel közelebb-közelebb értünk Őhozzá. Hálát adtunk útunkért a Jóistennek, hogy mi is áldás lehessünk családjaink és embertársaink számára. Köszönetet mondunk minden résztvevőnek, a szakszerűen szervezőknek, a velünk imádkozóknak, hogy hozzájárultak csodálatos útunk beteljesítéséhez.

Gutyán Mihályné

Irgalmasság zarándoklat
Péliföldszentkereszten

Katolikus egyházközségünk szeptember 10-11-én lelki gyakorlatot szervezett Péliföldszentkeresztre. Testvéreink szeretettel ajánlották fel autóikat, így telekocsikkal indultunk útnak a szombat reggeli szentmise áldása után. Az első állomás Márianosztrán a Magyarok Nagyasszonya-bazilika volt. Itt az irgalmasság kapuján áthaladva gyónás és áldozás után teljes búcsút nyerhettünk a Szentatya szándékát imádkozva. A bazilika és a pálosok történetét egy helybéli atya mesélte el. A főoltáron álló czestohovai Fekete Madonna másolata zarándokok ezreit vonzza Márianosztrára. (Az eredeti képet Nagy Lajos király adományozta, amikor a lengyel pálos rendet alapította. – A szerk.) A pálos kolostor egy része 1956 előtt és most is börtönként működik. Lelki vezetőnk mély hittel és szeretettel beszélt a rabokról, akik ugyan elesett bűnösök, gyilkosok, de ők is Krisztus arcára teremtett emberek, és esélyt érdemelnek a javulásra. Előadása pozitív, ítéletmentes érzelmeket indított el bennünk.

Útunkat Esztergomba folytattuk, ahol idegenvezetéssel nézhettük meg a Keresztény Múzeumot. Hazánk harmadik legnagyobb művészeti gyűjteményében gyönyörködhetünk. Késő délután érkezünk meg Péliföldszentkeresztre a szalézi házba, mely nyugalmat, békét sugárzó szent hely.

A szalézi rendet, teljes nevén a Szalézi Szent Ferenc Társaságot 1859-ben Torinóban alapította Don Bosco, elsősorban szegény sorsú ifjak nevelésére. Az alapító meggyőződése volt, hogy a fiatalokat nem szigorral, hanem a szeretettel kell megközelíteni, jelmondata is erről vall: „Adj nekem lelkeket Uram,/ minden mást vegyél el.” A szalézi nevelési módszer az ún. megelőző pedagógiai módszer, ami a JÓ melletti elkötelezettséget tekinti programjának, melynek célja, olyan beleérző képesség kialakítása az ifjakban, ami a szeretet elfogadására is képes.

Hazánkban 1913-ban jelentek meg az első szaléziak *Csernoch* hercegprímás hívására, ezt követően nyitották meg házaikat Budapesten, Esztergomban és további tíz városban. Péliföldszentkereszten Zafféry Károly volt az első szalézi.

A szerzetesrendek 1950-es feloszlása után 49 évvel a megmaradt 83 szalézi nagy nehézségek árán kezdte meg működését régi alapításai egy részében.

Péliföldszentkereszten lelki gyakorlatos ház, Szombathelyen rendház működik. Oktatási intézményeikben – Salésianum, szakkollégium, szakiskola, szakközépiskola, gimnázium, általános iskola –, a különböző iskolatípusok nevelési rendszerében közös elem az, hogy a megelőzésen alapul, s a családi élet szellemét valósítja meg.

/Forrás: Katolikus Lexikon, Magyar Kurír/

Vacsora után kezdődött a valódi lelki gyakorlat. *Huszár Attila* akolitusunk, az út szervező vezetője elmondta: hitünket folyamatosan kell erősítenünk. Ha nyitott szívvel veszünk részt a lelki gyakorlaton, Isten jelenlétét, bennünk való növekedését, végül teljes jelenlétét élhetjük meg, ahogy a Szent Pál galatákhöz írt levelében olvasható:

„Élek, de már nem én, hanem Krisztus él bennem.” (Gal 2, 16–20.) Attila a lelki fejlődés állomásait 10 fokozatba foglalta össze. *Görbe József* atya az első négyről beszélt a bűn és a szeretet kapcsolatát megvilágítva. Arról szólt, hogy az Isten nélküli élet kezelhetetlen. Csak ott létezik bűn, ahol szeretet, közösség, törvények is vannak. Bűnben és bűnnel egyedül maradni halálos csapda, de Isten soha nem hagy el, ott van veled és segít. A szeretet felé meg kell nyílnunk, ez a lelki élet alapja.

A mély gondolatok után a második napon közösségünk tagjainak tanúságtételei hangzottak el. Szívbemarkoló őszinteséggel váltak nyitott könyvvé társaink, megmutatva Istenhez, egyházunk szolgálatához vezető élményeiket, mellyel példát adtak mindnyájunknak. Az előadások után időt kaptunk a témában való elmélyülésre, majd kiscsoportos megbeszélésre. Előadások és elmélyülések többször követték egymást. Végül egyedüli, Istennel való beszélgetésre nyílt lehetőségünk, hogy tudatosuljon bennünk az evangelizáció. Isten erősödő jelenléte érzékelhetővé vált mindannyiunk számára. Egyre nyitottabbá váltunk egymás felé, a Szentlélek sugárzása áthatott, átjárt bennünket. Végzőként *Reményik Sándor Kegyelem* c. verse hangzott el, hiszen valóban nagy kegyelemben részesültünk.

A templomban a hálaadó elkészítésénél szinte a menyekbe emelt minket a Tedeum éneklése. Minden testvérünk arca szeretettől, boldogságtól ragyogott.

Csömörrre hazaérve *Halász Péter* atya celebrálta a két napot keretbe foglaló, záró szentmisét. Szavaival szinte koronát tett a két napra. A szeretetegységet megélve valódi közösséggé válva, boldogan búcsúztunk el egymástól.

Milyen könnyű minden, ha engedjük, hogy Krisztus tanítson élni, szeretni, szenvedni, meghalni, átlépni az öröklét küszöbét. Ha ezt az érzést megtapasztaljuk, betelünk az Úristen jelenlétével.

Köszönet a szervezőknek, mert csodálatos volt ez a lelki gyakorlat. Szeretnénk itthon is folytatni, hogy hitbéli fejlődésünk ne törjön meg a hétköznapiakban.

Gutyán Mihályné

Gondolatok Tóth Mihályról

Tóth Mihályt évtizedekig mint kántort ismertem. Örültem, ha meghallottam megnyugtató, mélyzengésű hangját. Énekmodjával, orgonajátékával számomra – és kortársaim számára – az ifjúkortól ismerős, otthonos stílust képviselte.

Közelebbi kapcsolatba 2014-ben, az Úrnapi virágszőnyeg Csömörön című könyv írásakor kerültem vele, munkatársak lettünk. Azt gondoltam, az én koromban az emberismeret határai már lezárultak, de Mihály „felfedezése” megcáfolta ezt.

Kevés szavú ember volt, a feleslegeset, az üres beszédet nem ismerte. Szavának súlya, véleményének, minden megnyilvánulásának hitele őszinteségében rejlett. Indulat, szakmai tudás el nem ragadta, bölcsessége, határozottsága biztonságérzetet nyújtott. Hitében erős, szándékában tiszta ember volt, kinek szava és tette fedte egymást.

Ajándéknak tekintem, hogy megismerhettem.

Gubekné Ludas Mária

Reményik Sándor: Kegyelem

Először sírsz.
Azután átkozódsz.
Aztán imádkozol.
Aztán megfeszíted
Körömszakadtig maradék-erőd.
Akarsz, egetostromló akarattal –
S a lehetetlenség konok falán
Zúzod véresre koponyád.
Azután elalélsz.
S ha újra eszmélsz, mindent újra kezdesz.
Utoljára is tompa kábulattal,
Szótalánul, gondolatlanul
Mondod magadnak: mindegy, mindhiába:
A bűn, a betegség, a nyomorúság,
A mindennapi szörnyű szürkéség
Tömlöcéből nincsen, nincsen menekvés!

S akkor – magától – megnyílik az ég,
Mely nem tárult ki átokra, imára,
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
Akkor megnyílik magától az ég,
S egy pici csillag sétál szembe veled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.

Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.

Ez a magától: ez a Kegyelem.

KÖZELKÉP

Búcsú Tóth Mihálytól

Mihály halálával mindannyian kevesebbek lettünk.

Kevesebbek lettünk azzal a helyismerettel, helytörténeti és a szlovák hagyományokhoz erősen kötődő tudással, amit már nem tud megosztani velünk, noha életében ebből bőven adott mindenkinek, nem várva sem hálát, sem elismerést. Úgy érezte, amit tud, amit ismer, azt meg kell osztani másokkal. Tette ezt anélkül, hogy előtérbe helyezte volna magát, tudása biztos birtokában. Mint minden bölcs ember, adott, ha kértek.

Kevesebbek lettünk azzal a kántori hozzáállással, amiben a régi és az új ötvöződött, a hagyományokat is megtartva, ami mindig úgy szólt meg, ahogy az akkor éppen szükséges volt. Saját emlékem, hogy egy temetési szertartás szinte ünnep lett az Ő interpretálásában.

Kevesebbek lettünk, de mindez megmarad bennünk. Segített nekünk jobbra tenni, szebbnek látni a világot.

Bándi Gyula

Ilona népdalénekestől, és *Száva Borbála* népdalénekes-múzeológustól, aki a kórus énektanára volt, és egyben a faluház kialakítását is szorgalmazta. Ebben a munkában az akkori önkormányzat is teljes válszélességgel támogatta az egyesületet. Munkája elismerésül 2001-ben Csömörért Emlékérem kitüntetését kapott.

Tóth Mihály a szlovák gyűjteményt azóta is, folyamatosan ápolta. Az összegyűjtött tárgyakat és a népviseletet nagy becsben tartotta. Sok idős asszony bízta rá hagyatékát, de mindegyikről tudta, kinek az adománya. Azon fáradozott, hogy Csömör községnek méltó faluháza legyen. Ha gyerekcsoportok látogatták a gyűjteményt, lebilincselően, élményszerűen tudott beszélni minden tárgyról. Említésre méltó a Szociális Alapszolgálati Központban végzett segítő munkája is. A Központ udvarán tárolhatta a falumúzeumnak felajánlott nagyobb tárgyakat: szekeret, lovas kocsit, prést, köszörűt, mázsát. Ezek állagmegóvásáért is tevékenykedett.

Misi a nemzetiségi önkormányzatok megalakulásakor büszkén vállalta szlovák gyökereit. Mojmirovce testvértelépüléssel szoros és baráti kapcsolatot ápol, a térségében népdalgyűjtő tevékenységet is folytatott.

2012 őszén a Cinkotai Hagyományörző Dalkör kérésére örömmel vállalta el a szlovák és magyar népdalok tanítását. A dalkör tagjaival is testvéri kapcsolata alakult ki, mert a két falunak hasonlóak a szlovák hagyományai, családjai szokásai és viseletük is egyező. A két dalkör sok közös fellépésen vett részt a mai napig. Számos vidám programot szervezett a cinkotai vezetőkkel együtt. 2015 őszén közösen szerzett a két csoport ezüst oklevelet a Vass Lajos Népzenei Szövetség minősítőjén Öskün, majd arany minősítést a KÓTA szlovák minősítőjén, Pilisszentkereszten.

A legfiatalabb, Mihály irányításával alakult közösség a Babérlevél Baráti Társaság, tagjai csendben, feltűnés nélkül dolgoznak, támogatják a közösségek munkáját.

Közel tíz éve szolgált a Budapesti Szlovák Önkormányzat által szervezett szlovák miséken. A megye szlovák ajkú hívei szeretettel vették őt körül. Számos szlovákiai zarándokúton vett részt, mint a csoport kántora. A tótul beszélni nem tudó, de a tőle megtanult egyházi énekeket daloló tagokat is feledhetetlen élménnyel ajándékozta meg. Több alkalommal kapott dicséretet a szlovák ajkú atyától az általa vezetett zarándokcsoport szép énekléséért.

Lelkesen, de szerényen vett részt az *Úrnapi virágszőnyeg Csömörön* című könyv szerkesztésében, melynek DVD melléklete szerencsére megőrizte szép prózai és énekhangját. A Csömöri Települési Értéktár Bizottság tagjaként is lelkiismeretes szorgalommal dolgozott. Számos általa előkészített katolikus érték mellett a Báló Lipót Egyesület tót múzeumot megalapozó gyűjteménye is helyi értékévé vált.

Misi egészségi állapota az utolsó hetekben hirtelen romlott meg, váratlanul veszítettük el Őt. Emlékét szeretettel őrzik ismerősei, barátai, közösségünk tagjai és azok az egyházi és civil szervezetek, amelyekben tevékenykedett.

Tóth Károlyné, Tóth Mária, Pásztor Béláné, Liska Gyuláné, Hermányos Mária, Deák Csaba

Tóth Mihály Csömörön született 1953. július 16-án. Édesapja *Tóth Mihály* kőműves, édesanyja *Tomancsek Anna* szakácsnő. Az általános iskolát Csömörön végezte, majd elektroműszerész szakképzettséget szerzett.

Gyermekkorától vonzódott a művészetekhez. (Néptánc-csoport, dalárda) Nagy hatással volt rá karnagya és tanára, *Báló Lipót*, aki példaképe volt.

Kisfiúként kezdett el ministrálni. *Takács Sándor* (kis- atya) szerettette meg vele az orgonálást. Nagyon tetszett neki, így elvégezte a kántorképzőt orgona szakon Egerben. 14 éves volt, amikor először kántorizált szentmisén. Erőteljes, szép hangját hamar megszerették a hívek. Szolgálatát mindig alázattal, szerényen és megbízhatóan végezte. Évtizedeken át irányította a nagyheti passiók próbáit, ő maga pedig először az evangélista szerepét, később, *Raucsik Béla*, kiváló basszus énekes halála után Jézus szavait énekelte. Kántori szolgálatának 49. évét fejezte be idén.

Nagymamája népviseletben járt, a szlovák nyelvet is tőle tanulta, mert a mama csak tótul szólt unokáihoz. A szlovák hagyomány tisztelete és ápolása természetes része volt életének. Első Pávaköre a hetvenes években alakult, tagjai a Kertbarát Körből kerültek ki. Misi volt a vezetője és énektanára. Azokban az években a Röpülj páva című országos mozgalomhoz sok énekes csoport csatlakozott, így a Csömöri Pávakör is, mely helyi szlovák dalcsokrával külön színfoltot jelentett. Egerben a Csömöri lakodalmas-sal arany minősítést szereztek. Televíziós felvétel is készült műsorukról. A tagok kiöregedése, betegsége miatt ez a csoport átalakult. 20 évvel ezelőtt új tagokkal kibővülve, új névvel: Báló Lipót Kulturális Egyesületként folytatta hagyományörző munkáját. Alakuló ülésükön *Báló Lipótné*, Margit néni is jelen volt, és hozzájárult, hogy a kórus *Báló Lipót* nevét vegye föl. Misi szakmai segítséget kapott *Budai*

Békejobb, azaz PAXOLÁS

A szentmisében a Miatyánk elimádkozása után, de még a szentáldozás előtt a béke és kiengesztelődés jelét fejezzük ki egymás iránt. Mély, szívből fakadó teljes megbocsátásnak kell ennek lennie.

A szentmise liturgiának ezt az elemét Jézus szavai ihlették: „Ha ajándékodat az oltárra viszed és eszedbe jut, hogy felebarátodnak panaszja van ellened, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki a felebarátoddal” (Mt 5,24). Az őskeresztény egyházban (és Keleten ma is) ez a kiengesztelődés, megöleléssel és az arc mindkét oldalára adott csókkal mutatkozott meg. Ebből a fontos liturgikus elemből maradt meg a „paxolás”, azaz a kézfogás és a közben mondott üdvözlés: a Béke veled / és a Te lelkeddel.

Ennek több okból is fontos jelentősége van a szentmisében, bár a helye a liturgiában legalább kétszer változott, és jelenleg is tervezik az áthelyezését az igeliturgia végére.

Már I. Ince pápa 416-ban említi a békecsókot egy levelében, ami már akkor is a szentáldozás előtt volt.

Kialakulásának története: „Az őskeresztény egyházban az istentisztelet alatt a keresztények békecsókot váltottak egymással, mindenki a közvetlen szomszédjával. A nép nemek szerint oszlott meg. Az apostolok gyakran buzdították a keresztényeket erre: »Köszöntések egymást szent csókkal«. Az összes régi liturgiában megtalálható a békecsók. A 2. század közepén Szent Jusztin a szentmise szertartásának leírásakor így fogalmaz: »Mikor az imádságokat befejeztük, egymásnak békecsókot adunk«. Tertullianusz és Szent Hippolitosz is tanúsítja gyakorlatát az ősegyházban, ahol a békecsókot az imádság pecsétjének tekintették. A szertartásnak nagy jelentőséget tulajdonítottak, ez fejezte ki a szent testvéri közösséget a keresztények között, amint Szent Ágoston írja: »Amit az ajkuk kifejeznek, az nyilvánuljon meg a szívekben is, vagyis ha átölelitek testvéreiteket, a szívetek is egyesüljön az ő szíviükkel«. Évszázadokon keresztül élt ez a gyakorlat a keresztények között. Még III. Ince pápa (1198–1216) idejében is liturgikus csókkal köszöntötték egymást a keresztények.” (Bálint Róbert, Keresztény Szó)

Később csak a klérus tartotta a békecsókot, miközben a nép lassan áttért az ölelésre, majd a kézfogásra. Fontos megemlíteni, hogy ez mindig a közvetlen közelünkben lévőkkel váltott békülése volt. Ma sem illendő több testvéren keresztülhajolva a távol állókkal is békejobbot váltani. Beszelnünk kell még az elterjedt lánckézfogásról a Miatyánkot imádkozva. Ez nem szerepel a Római Misekönyvben, de a jámborság ezen formája nem ellentétes a liturgiával. Azonban fontos, hogy ne erőltessük rá senkire a kézfogásunkat. Akit ez testvéri kötelekbe kapcsol, az tegye. Vannak, akik higiéniai okból (nátha, szemölcs stb.) nem nyújtanak kezét, mások pedig az áhítatot csak kézfogás nélkül tudják megtartani. Tartsuk ezt is tiszteltben! Legyünk egymással tapintatosak, hogy senkinek ne okozzon zavart, kényelmetlenséget, sem a lánckézfogás, sem ennek mellőzése. A szép gesztus ne legyen megbotránkozás okozója. Ellenben a liturgia hivatalos része, a békülés jele, legyen szívből fakadó, őszinte békejobb.

Huszár Attila

Hathúros m/b/űvészet

A klasszikus gitár vagy spanyol gitár a pengetős hangszer családja tartozik. A hettiták birodalmából, Mezopotámiából, Egyiptomból fennmaradt ábrázolások tanúsítják, hogy pengetős hangszer már az ókorban is léteztek. A gitár mai formáját a 19. században nyerte el, elsősorban spanyol hangszerkészítők keze által, innen ered a spanyol gitár elnevezés. E kecses formájú, szép hangszert a többi gitártól megkülönböztető legfőbb jegye, hogy húrjai nem fémből, hanem bélből készülnek, melyeket nem pengetővel, hanem 4 ujjal, körömmel, ujjbeggyel szólaltatnak meg. Így a hangszer többszólamú dallamjátékra is alkalmas, a klasszikus koncertek zenei igényének megfelelően.

Ilyen élménynek voltunk részesei szeptember 4-én a katolikus templomban Bándi Gergely gitárhangversenyén: mennyi szépséget ki lehet hozni 4 ujjal 6 húrból, többszólamú zenét egy hangszerebből!

A fiatal művész a csömöri zeneiskolából indult Musatics Anikó tanítványaként, majd a Szent István Konzervatórium elvégzése után 2011-től a Mozart nevét viselő egyetem hallgatója lett a zenei élet egyik fellegvárában, Salzburgban. Utóbbi éveinek leg többjét azóta is itt tölti. (A zenei tanulmányokkal párhuzamosan jogot végez az itthoni PPKE-n.).

A salzburgi egyetemen 2015-ben befejezett alapképzést mesterszak követte ugyanitt, illetve a londoni Guildhall School of Musicban, ahol R. Brightmore mesterkurzusán vesz részt. Tanulmányai idején – a lantot is mesterszakra végzi – ott koncertezik, ahol éppen van.

A vasárnapi koncert tanúsága szerint Gergő könnyedén vált műfajt, stílust, s kalandozik különböző korok zeneirodalmában, legyen az barokk, romantikus, vagy éppen kortárs zenemű, a repertoár „színes” és sokszereplős volt. Egyes szerzők műveit kedves-közvetlen szavakkal „ajánlotta”, a dél-amerikai gitármuzsika hangzásvilága áll tán most a legközelebb hozzá. És persze Bach, az örök.

A zenei est bűvészmutatvánnyal zárult, nagy meglepetés volt. És nagy meleg. Gergely bemutatta, hogyan rejt el szemüveg- és kéztörölőjét előadás közben a gitár vagy lant húrjait pengető művész. Nem tudtuk követni a mozdulatot, osztatlan sikert aratott – ezzel is. Köszönjük.

Kívánjuk, hogy legközelebbi találkozásunkkor hangszerit már hivatalosan is „mesterkezekkel pengesse”.

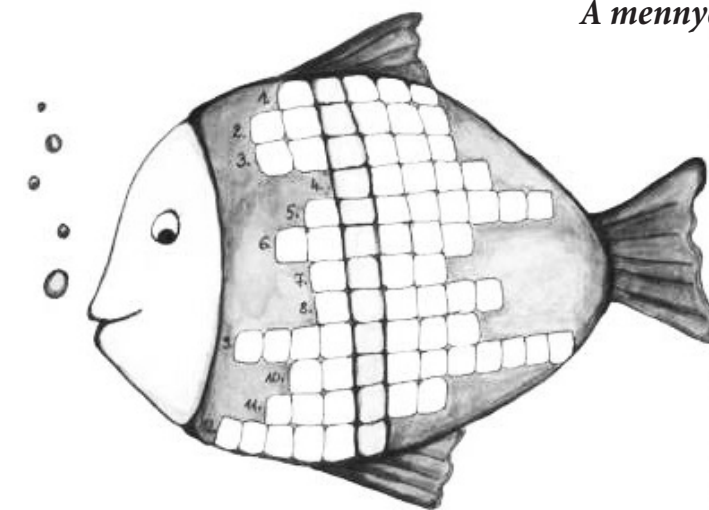
Gubekné Ludas Mária

Derűs bölcsességek

- Sokan akarnak Istennek szolgálni, de csak mint tanácsadók.
- Isten semmit nem teremtett értelmes cél nélkül, de a szünyog határeset...
- Ne szidd az egyházat, ha tökéletes lenne, nem lehetnél tagja.

(Domanovich Tamás bencés tanár gyűjtéséből.)

FOGLALKOZTATÓ JÁTÉKOK

A mennyek országa

A megfejtéshez olvassátok el Máté evangéliumának 13. fejezetéből a 24. versztől az 52. versig terjedő részt!

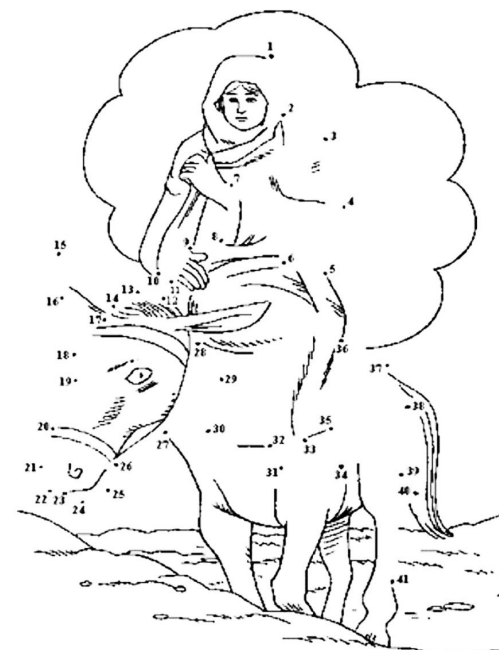
1. Kenyeralapanyag.
2. ...-mag.
3. „Hasonló a mennyek országa ahhoz az emberhez, aki jó magot ... vet a szántóföldjébe.”
4. Ebbe gyűjtik a jó halakat.
5. Jézus segítői.
6. Élesztő, más szóval.
7. Halfogó eszköz.
8. A példázatban a világvége, más szóval.
9. Így nevezte magát Jézus.
10. Az elrejtett kincs.
11. Ezt talál a példázatbéli kereskedő.
12. Madarak otthona.

Találd ki, kiről szól az alábbi kifestő?

Olvass, kérdezz, érdeklődj utána!

Kösd össze a számozott pontokat, ahogy a rajz kívánja, majd színezd ki! Kit látsz a képen?

KARITÁSZOLDAL

Csömöriek a csömöriekért!

A nyári lazább hónapok után feltöltődve, társaink régi aktivitásával kezdtünk az eseménydús tanévnek.

A júliusban szervezett Belső kincs táborunk tartalmas, hasznos emlék maradt minden résztvevőnek, gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Bár már halványul a kép soron következő tennivalóink közepette, bízunk benne, önbizalomfejlesztő hatása a résztvevő gyermekek számára maradandó lesz. Köszönet jár minden segítő társunknak.

Örömhírünk, hogy az ökotermékeket árusító Hanga Trade Kft. minden bevételének egy részével támogatja közösségünk munkáját. Az éves összeget átutalták számlánkra, melyet szívből köszönünk.

Az őszi minden gyermekes család számára megterhelő anyagilag, hát még a szűkölködőknek. A gyermekruházat és óvodai-iskolai felszerelés megvásárlásának segítéséhez 5000 Ft-os Auchan ajándékkártyát adományoztunk gyermekenként a támogatott családjainknak.

Készülünk a fűtési szezonra, hogy idén is megfelelő mennyiségű tűzifával tudjuk segíteni a fázó családokat.

Folyamatosan pályázunk az Élelmiszerbank közeljövőben lejáró szavatosságú élelmiszereire. Változatos a kapható élelmiszerek skálája. Konzervek, pudringpor, gyümölcslel, mikor mi. Szeretnénk elérni, hogy a rászorulóknak maguk jöjjenek el érte támogatójukhoz a tudomásukra hozatal után. Az Élelmiszerbank karácsonyi adománygyűjtési akciójára ez évben közösen pályázunk a Szociális Alapszolgáltatási Központtal, s így talán nagyobb az esélyünk.

Készülünk a karácsonyi adományozásra. Szeretnénk idén is bőséges ajándékcsomagokkal segíteni az ünnepre készülődést. Jótékonyági Karitászbálunkat október 8-án, (éppen lapunk őszi megjelenésekor) rendezzük meg a művelődési házban. Immár negyedik az alkalom, melynek a közösségépítés mellett nem titkolt célja az anyagi forrásteremtés. Idén egyházközségünk két hivatásos énekművésze, a *Batki László-Patonai Katalin* házaspár örvendeztet meg műsorával, a zenét *Szabó László* szolgáltatja, a Csicsörke Néptáncgyűttes fiataljai pedig, mint minden évben, most is hangulatteremtő táncbázzal nyitják meg a bált. – *Boldogan jól tenni a legjobb. – Itt köszönjük meg a csömöri támogató személyeknek és vállalkozásoknak a sok-sok adakozó segítséget, mely nélkül nem tudnánk tevékenységünket folytatni.*

KaritásPONT-unk csütörtökönként várja gyermekruhák az adományozókat és a rászorulókat 16-tól 18 óráig.

Karitás számlaszámunk: 65100242-11405870

Elérhetőségeink: 06 30 667 8407 • Facebook: Szent Rita Karitás • Honlap: csomorpolebania.andocsi.hu/közösségek

Legközelebbi találkozónk: október 11. kedd, 18.00.

Szent Rita Karitás Közösség

Kiadja a Csömöri Római Katolikus Egyházközségért Alapítvány 200 példányban. Felelős kiadó az alapítvány mindenkori vezetője. Szerkesztők: Dr. Bándiné Tóth Klára, Gubekné Ludas Mária, Hermányos Mária, Nagy Éva, Tiszai Árpádné és közösségünk tagjai

BEHARANGOZÓ

Felnőttthittan havonta egyszer, pénteken

A pélföldszentkereszt lelkigyakorlat mintájára felnőtt hittant kezdünk. Várjuk azokat, akik voltak a lelkigyakorlaton és azokat is, akik nem tudtak ott lenni, de a 3. oldalon olvasható írásunk alapján kedvet éreznek hozzá. Első találkozásunk október 14-én 18.30-kor lesz a plébánián.

Adventi lelkigyakorlat

Dr. Török Csaba a Katolikus Egyház médiareferense, teológia professzor adventi lelkigyakorlatot tart december 9-én és 10-én templomunkban. Érdemes eljönni az előadásra!

XVII. Adventi Hangverseny

Karácsonyváro énekes,
zenés áhítat Csömörön

2015. december 4-én 17 órától
a római katolikus templomban

Fellép a *Budapesti Monteverdi Kórus*
Vezényel *Kollár Éva* karnagy

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Görbe József
plébános

Sorozatszerző
Deák Miklós

Fabri István
polgármester

Teréz anya bölcs szavai

„Éljünk kölcsönös szeretetben! Ne legyenek ezek csupán szavak, ültessük át a gyakorlatba, és családjunkban akkor öröm terem majd. Mindenkiről jól mondjatok; derűt sugározzatok mindenkire, akivel csak találkoztok; soha, a legkisebb mértékben se sértsetek meg a szeretetet; ha valakit megbántanátok – legyen ez akár csak egy gyermek –, nyomban kérjétek tőle bocsánatot; olvassatok, elmélkedjétek, beszéljétek a szeretetről, amit gyakorolnunk kell egymás iránt.”

„Próbáljátok megérteni egymást, fölfedezni a jót, ami társaitokban van! Mindig keressetek legalább egy pozitív pontot, és arra építsetek. Ha egy emberben végképp nem sikerül semmi jót találni, akkor kérjétek meg valakit, hogy segítsen!”

„Soha ne engedd, hogy valaki ne legyen boldogabb a veled való találkozás után, mint előtte!”